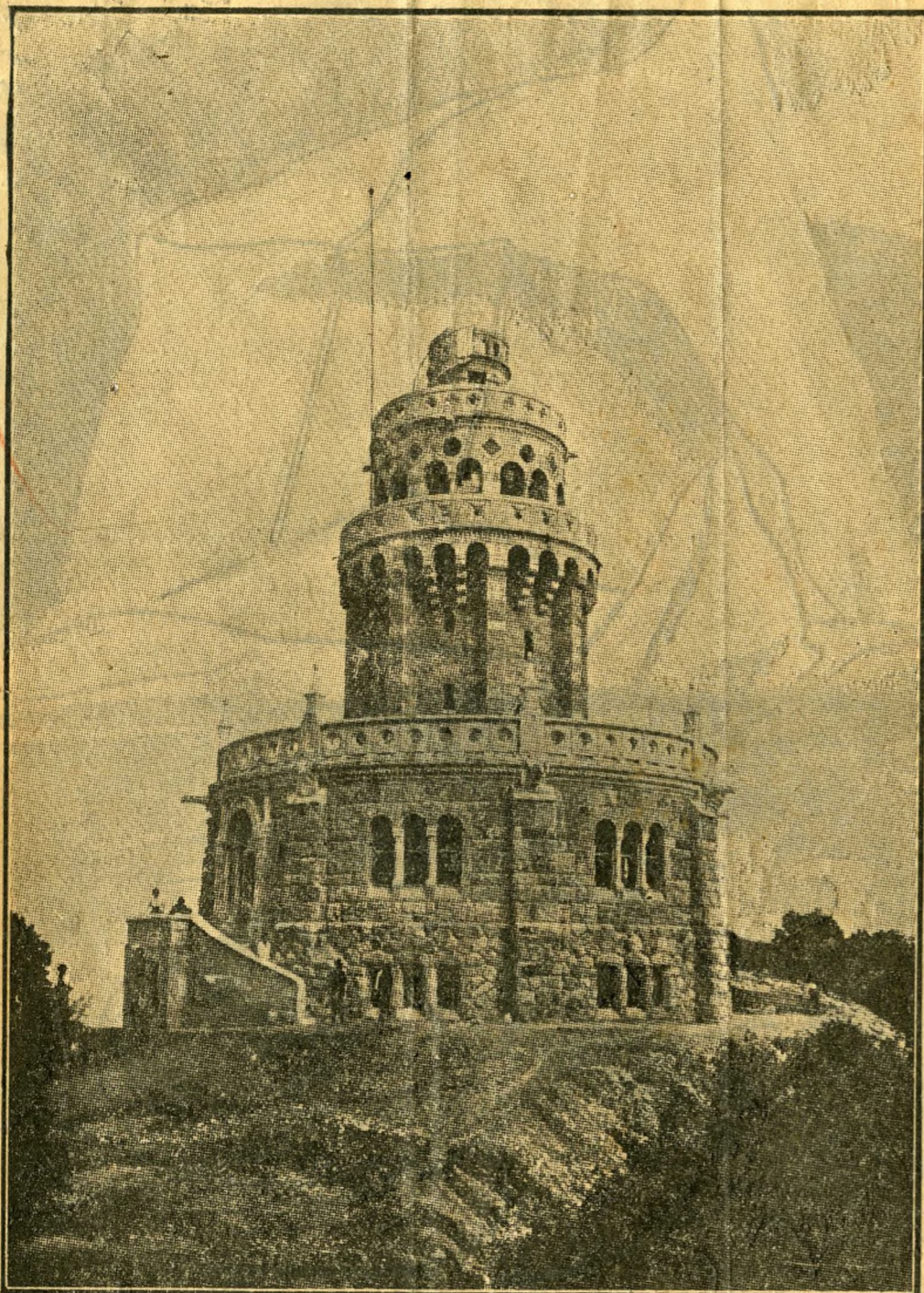

Foraar i Budapest

Af Edith Rode

Elisabeths Udsigtsplads paa Johannesberg

De store Hoteller har allerede sat Stolene ud paa Donaupromenaden, og hvide Floddampere glider værdigt ned ad den sølvgyldne Strøm mellem Buda og Pest. Der er Soldis over Byen og over Floden. Budas Høje og Bjerge staar ikke skarpt i Kontourerne mod den blaa Himmel. En gylden Soltaage giver alt en Turner'sk Farvetone, der forædler alle Linier, og giver selv Haarskæbena, Fiskerbastionens falske Orientalisme maleriske Omrids, mens Mathiaskirkenes skønne Taarn forsvinder i Lystaaer.

Donau har taget Festrugten paa, den glitrer under de skønne Broer, paa en Gang mild og majestætisk, og Blocksberg, Bjerget, der lige nede fra Fortovet gaar stejlt i Vejret, giver mellem sine Stenmasser en lille Smule Grønt Lov til at vifte til Foraaret. Thi der er Foraar baade i det gamle Buda og det nye Pest, paa Johannesberg med Dronning Elisabeths Yndlingsudsigt som paa Kossuth-Lajos — og Andrassy — Gaden med de mange Modebutiker.

Og de unge Budapest-Damer er ikke anderledes end alle andre unge Damer i Verden. De tager Foraars hatten paa — eller slet ingen Hat paa — og sætter sig med aaben Vaarfrakke paa de sollyse Pladser eller langs Donaukajen — uden Tanke paa den Snue, der vil vække dem imorgen. —

Tvillingbyen er fuld af springende Kilder — helbredende Vand — varmt og koldt — sprudlende Vand — svovlholdigt Vand — Ungdoms- og Foryngelsesvand — Mineral-

vand — alt muligt Vand, der bærer Kraft med sig fra Jordens vulkanske Skød.

Alligevel bliver man jo noget overrasket, naar der lige foran En paa Gaden pludselig springer en høj og bred Vandkaskade i Vejret. Det er dog ikke en ny Kilde, der baner sig Vej, og paa denne mirakuløse Maade gør en tilfældig Forbipasserende til en undergørende Kildes Opdager, det er blot en Foranstaltning til Renholdelse af Gaderne. Vandet, der faar Lov til at bryde frem, gaar ikke en lille halv eller hel Meter i Vejret som i Paris. Heller ikke holder det sig til Rendestenen, nej, det rejser sig et Par Meter i en virkelig skøn Kaskade og fosser og bruser saa henover Gaderne.

Budapesterne er meget stolte af deres mineraliske Sundhedsvande, og bygger gerne store og monumentale Bygninger over Kilderne.

Den største og nyeste er Hotel St. Gellért, der er bygget over de berømte Varmekilder, som allerede under Tyrkerherredømmet var kendt under Navnet Jomfru-badet. Senere blev det gamle Blocksbad indrettet paa samme Sted. Det nye, store Kurhotel blev først færdigt i 1918, og er en Statsinstitution.

Hovedfacaden af den monumentale Bygning vender delvis ud mod Donau, og delvis mod Blocksberg (Gellértbjerg). Gennem Indgangen mod Bjerget, fra hvis Indre det helbredende Vand strømmer, kommer man ind i den hvælvede Forhal, hvis Søjler er beklædt med grønlig Keramik, og derefter

følger den mægtige Badehal, hvorom de forskellige Badeafdelinger grupperer sig.

Lysen i Badehallen er dæmpet, fordi det trænger ind gennem farvede Lofts- og Vægvinduer, der i Glasmaleri freustiller Scener fra Johann Arangs „Budas Død“. Længs Siderne er der Udsalg af østriske Broderier — Bøger, Blade — Mineralvand — Frugt o. s. v. En stor Restaurant — Saloner og Vinterhave — hører til denne Afdeling.

Inde i Damebadet ligger Ungarerrinder — og udenlandske kvindelige Kurgæster — i de to mægtige Bassiner af blaat Majolika, i maleriske Grupper opad de brede Trin, eller paa Bænken, der løber langs Bassinets Rand. Nogle unge og smukke — andre gamle og syge. Et Par svømmer rundt med lange, dovne Tag, dette er ikke Sport, det er rolig Dvælen og Velvære. Man gaar fra det ene Bassin over i det andet og tilbage igen, efter

som man befinder sig varm eller mindre varm. Det ene Bad holder 35 Grader Celsius, det andet 40, og Forskellen føles meget stærkt. Naar man har badet i det 40 Graders Vand, føles det paa 35 som koldt. Fornøjelsen — og det er en Fornøjelse at bade i disse hede Kilder i disse skønne Omgivelser — koster iberegnet Betjening og alle de Kjortler og Kapper og Haandklæder man iføres, samt Værelse med Hvilebænk, 2 Penge, d. v. s. ca. 1 Krone og 35 Øre.

Der er nemlig billigt i Budapest i Øjeblikket. Jeg lagde Mærke til nogle Priser til Sammenligning. Paa Carlton kostede en Portion Vildsvinesteg ca. 1½ Krone, og mange Retter kostede meget mindre. — Det betaler sig i Øjeblikket bedre at tage til Budapest for at gøre Valutaindkøb end til Paris. De moderne lange Perlekæder, vi hjemme betaler med 8—10 Kr., koster i Budapest ca. 3—4, Silkestrømper i ekstra Kvalitet ca. 8—9.

Og saa er Budapesterne saa elskværdige. Har man glemt en ganske lille Ting i en Butik, en Ubetydelighed, som vi ikke vilde gaa to Skridt for i Danmark — hvor vi maaske ogsaa er særligt ubevægelige — kommer den unge Dame, der har ekspederet En, løbende hele Gaden igennem for at overbringe den. Og smiler saa godt og lyst, somom man beviste hende en Venlighed ved at tage imod den.

Et venligt og optimistisk Sindelag synes Befolkningen at have. De venter tillidsfuldt paa at faa deres Kongehus tilbage og Or-

den i Forholdene. De dyrker Elisabeth og holder alting beredt til at modtage Zita og hendes Søn.

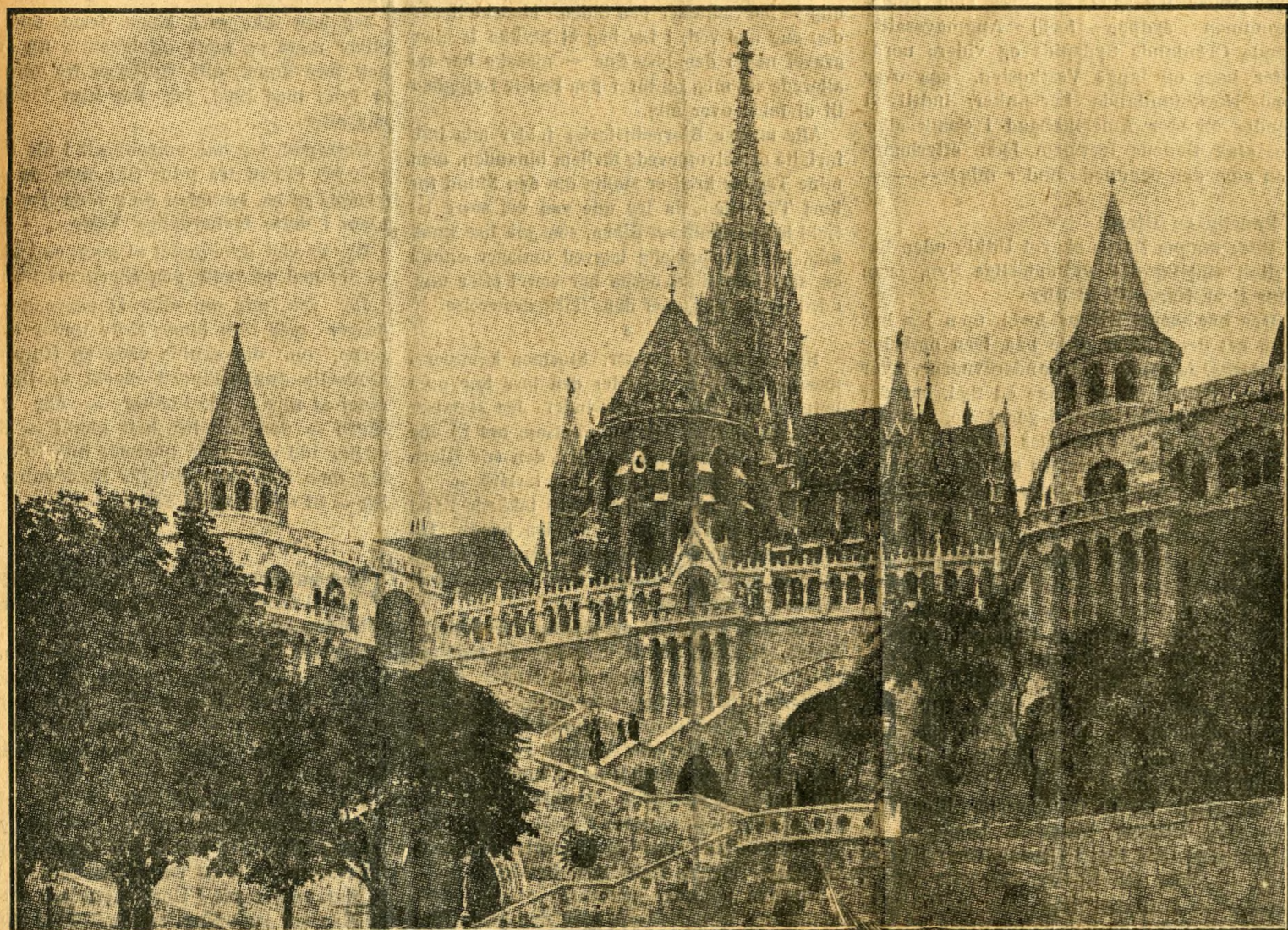
En Fører, der viste rundt i det kongelige Slot, fortalte med Stolthed, at det var lykkedes at gemme Sølvtøjet og alle de kongelige Kostbarheder for Bolshevikerne, som huserede paa Slottet i tre Maaneder.

Ogsaa de store Tæpper, har vi gemt, sagde han, men de smaa kunde vi ikke redde!

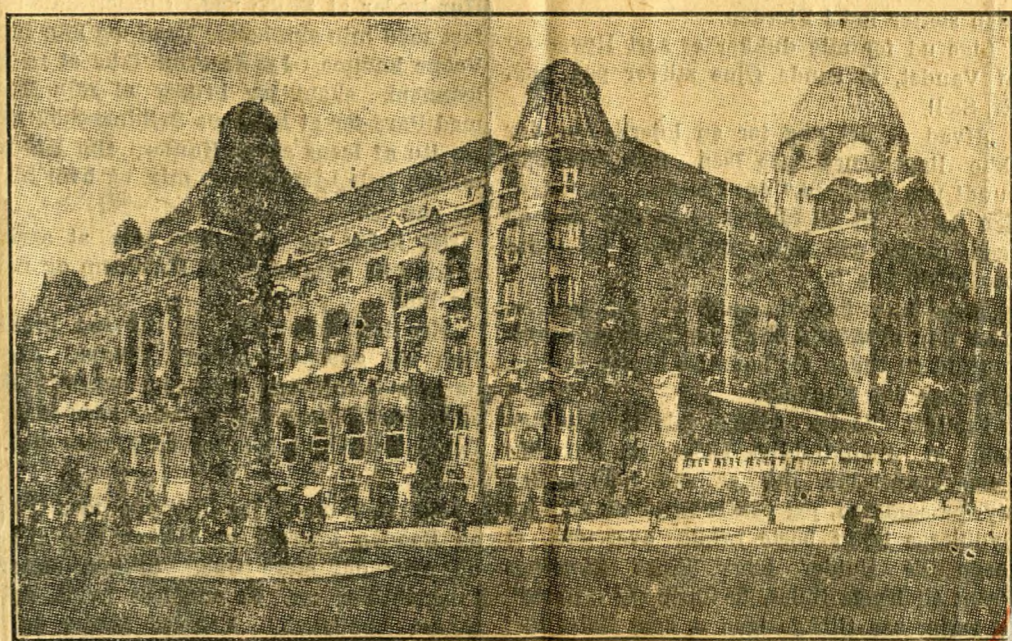
Nu bliver der restaureret og gjort i Stand. — For her skal være pænt til de kommer tilbage — sagde han.

Den intellektuelle Verden har et mere bittert Syn paa Sagen. Der har netop i disse Dage været Premiere paa et Stykke „Den hvide Hjort“, der behandler Fædrelandets Problem, og i en Pjæce „Ungarns Tragedie, Ungarns Historie i en Nøddeskal“ kalder Henry Marczali, Landets Deling for „den største Uretfærdighed i Verdenshistorien“, og Imre Radányi kræver i samme Pjæce en Revision af Trianon-Freden. „Thi uden denne Revision kan der ikke blive varig Fred i Central-Europa. Hvis der er nogen Retfærdighed til i Himlen og paa Jorden vil Navnet: Trianon efter en Revision kun være en ond Drøm.“

Men for den Rejsende, der kommer til Budapest, eksisterer disse Problemer ikke. Han modtager kun milde og gode Gaver af Tvillingbyen ved Donau.

Fiskerbastionen og Mathiaskirken.

St. Gellért.